

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

AK
4-100
Powstanie
(odwet)

I v. GWIADDA Handa

II v. Kosacka

III v. Kańska

557/4SK

- SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — GUSIAZDA Wanda

II. Kasacka

III. Kataska

I/1. Relacja k. 13. 1-2

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne. —

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie *brak*

I₁ Relacje

- Relacje własna, W-wa 1996, rkps, oryg., k. l. s. 1-2

Wanda Kańska (1951)

11-1

02-626 Warszawa

Urodziłam się w Warszawie 15.06.1926 r. z Aleksandra z matką Józefą z d. Bijak i voto GHIARDI voto KASACKA (od 1947-1951)
Proszona matka to była osoba 2-ku braci i ja. Ojciec pracował w f-ce J. Franke na Wolskiej, matka w domu. Jeden z braci zmarł w 1937 r., do 1939 r. ukończyłam szkołę Powszechną. Należałam do sekcji: do harcerzy. Mieszkałam na ul. Wolskiej, później na Dzielnej - w 1940 r. zaczęłam pracować w Zakładach Graficznych - Introligatorskich na m. Mniemkowie, tam pracowałam do powstania.

W 1943 r. koleżanka moja Basia Łyż-Kotnicka zapoznana mi z p. Stefanią Scott i za ich pośrednictwem nastąpiłam do tajnej organizacji AK. Batalion Odwet II.

Zaczęłam uczęszczać na kursy sanitarne, które prowadził Kpt. Halinka. Odbierały się one w mieszkaniach konspiracyjnych: na Wspólnej u p. Stefani Scott, na Twardziej u Basi Łyż, na Krakowskim Przedmieściu 1, przy kościele św. Krzyża. Zajęcia praktyczne i wykłady prowadził sekcjowy Kpt. Halinka. Uchodziłam Basia Łyż, Marysia Kowalcyk, Bronka, Zosia, Teresa. Na ul. Kołomyjskiej była klatka, ale mi pamiętałam nazwę: pseudo miano.

Na Krakowskim Przedmieściu obywateli przysięgi, w pełni były tam Basia, Marysia, Bronka, Teresa i inni kpt. mi pamiętałam. W czasie powstania warszawskiego moja woteczka została wykopana, mianka nie spalono, a wysocy wywiezieni do obozu koncentracyjnego Buchenwald, ojciec zmarł, brat zginął w obozie.

Ja wraz z kpt. z Odwetu zostałam skierowana w czasie powstania na Kolonij Stara. Były tam kpt. Łyż Basia, Kowalcyk Marysia, Zosia, Stefania Scott, Zosia Ochowiec i kpt. z innymi oddziałów Zosia Smaderek, Danusia Olsz, Magda Wisniewska, zapamiętałam je

choć razem byłyśmy w obozie. Były tam również powstańcy, którzy zostali i nie wycofali się (nazwiska mi znam) ożiko ranni i ciężcy. Gdy zostałam z rannymi pod. Roman Sobolewski przywrócił, poinformował nas (było to na ul. Jesiomonej lub Przemysłowej) że wysocy powstańcy z Kolonii Stara wycofali się i mogliście przejść do Śródmieścia, odnosi z adiutantami kobietę a myśmy zostały z rannymi. Kilku udało się przejść do Kapitalki Bieżątko - Jezus, mówiący o naszych gotowości jedzeniu i nocnym powstańcom, którzy byli w śpiączce domkach na starym i w piwnicy. Tak było do 14 sierpnia kiedy przykto ukraińcy i wypchni nas na wieżach, następnie Amunków i do obozu Mauthausen, Ravensbrück.

Byłyśmy razem tak jak myśmy z w-ny w Ravensbrück do 14 września, a następnie do obozu Buchenwald kołando

Magdeburg. Wszyscy dojeżdżaliśmy do Magdeburga prosić
p. Stefani Kott (pozostała w Ravensbrück).

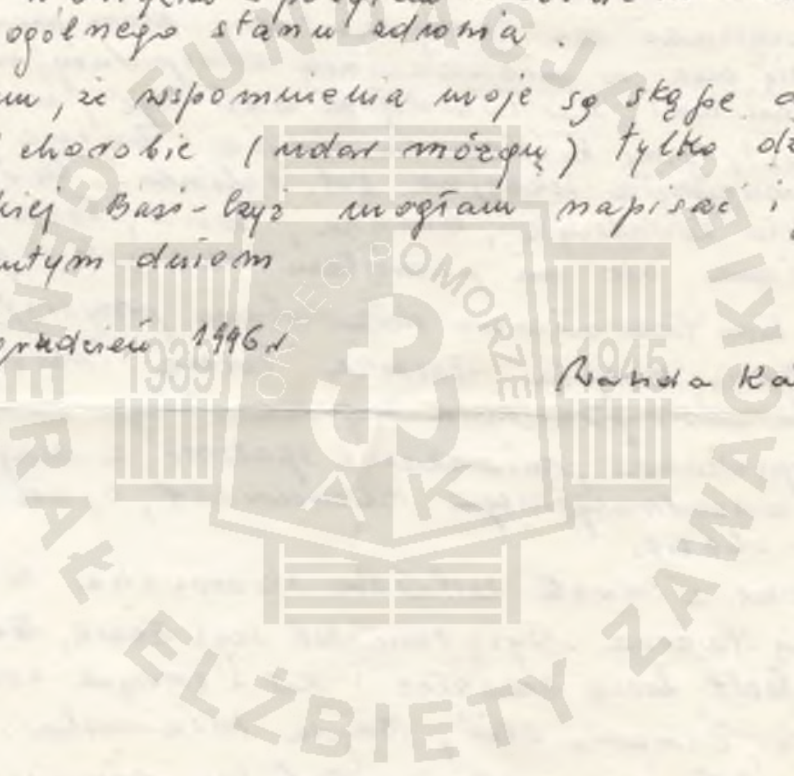
W maju 1945 r. wróciłam do W-Ny. W P.C.K. dostałam
100 zł i Kartki Symozisone, dom był spalony, roztwór
nie było. Wyjechałam na miesiąc odkrywane polskie
zakłady pracować w statystyce Powiatowym i muszę się
w końcu dostać Pracujcy w wieloletnim dziełem odc
obrotowy. Ktoś ukoiłam. W 1950 r. wyjechałam z
miej, mam 2-ty symoz.

Obecnie jestem w-donę, jestem emerytką i gr inwalidetu
wojennego w związku z pobycem w obozie koncentracyjnym
i 7 gr. z ogólnego stanu zdrowia.

Przepraszam, że wspomnienia moje są skąpe ale
po ciężkiej chorobie (udar mózgu) tylko dzięki
Kob Kotnickiej Basi- byz mogłam napisać i przywrócić
pamięć tamtym dniom

Wrocław grudzień 1996 r.

Barbara Kańska

T. 557/WSK

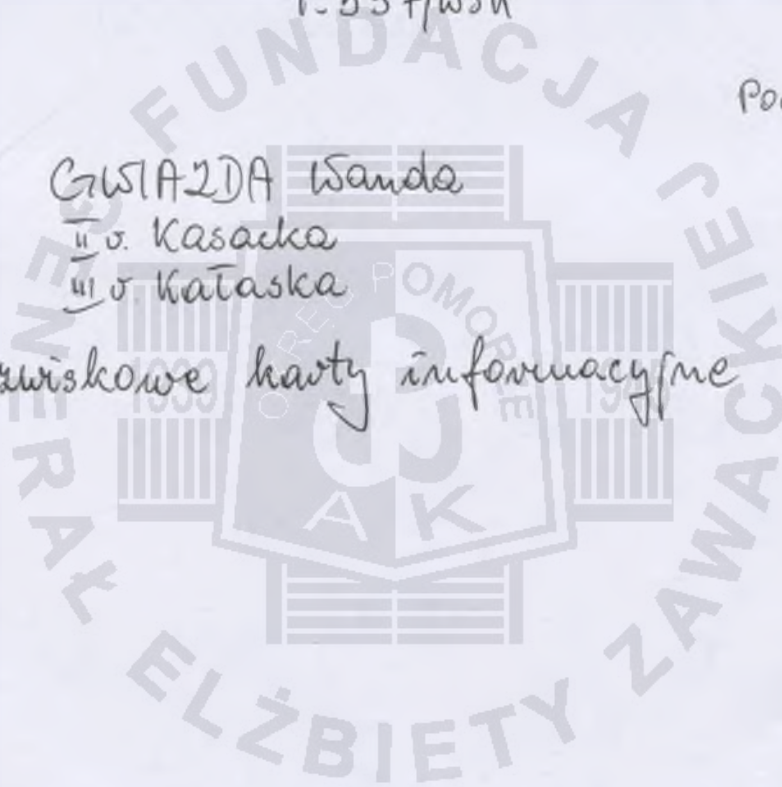
AK
W-wa
Poczt.-Warsz.

GWIAZDA Sando

II o. Kasacka

III o. Kataska

IV Nazwiskowe karty informacyjne

Wamowo
AK

Gwarda Wanda san. "Wanda"
zam. Katakta nr. 1926

w Odwiecie jesień 1943

sekcja Haliny Witkowskiej "Halinki"

powstanie pułk sanit. Jesionowa 13

Oboz Rawensbrück Magdeburg
(podoboz Buchenwald)

Maria Sutowa-Dunochowska

II Batalion Szurmowy "Odwet"

rok wyd 1993 str 251

Drut 2001

7.557

AK
12-100

Guaranda Wanda

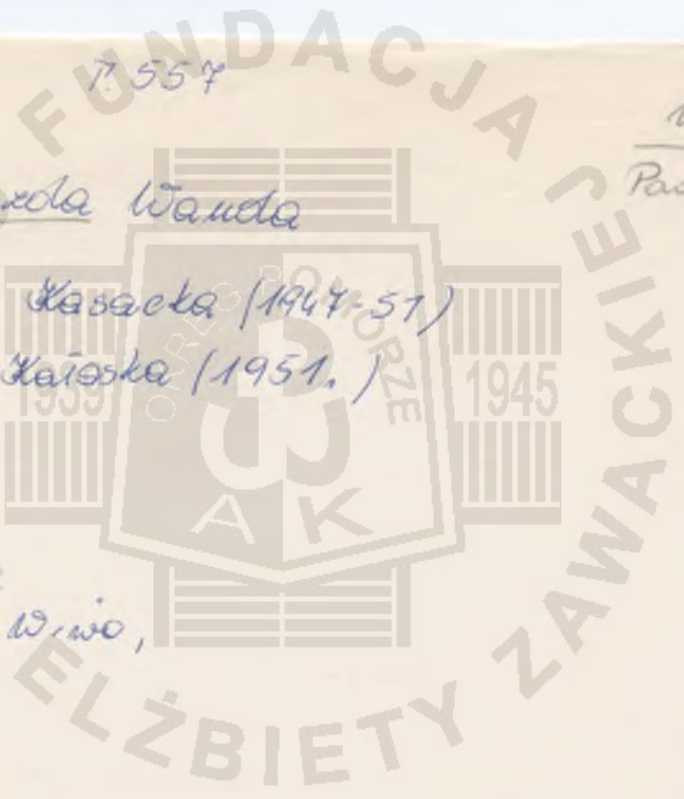
Paost.

II v. Kabačka (1947-51)

III v. Kaňska (1951.)

Adres:
02-626 W.wo,

W. Kiu'97

1

7 557

FK
10-100

Gazeta Wroclaw

Podst.

rob.

okr. 10-100

1939

1945

FUNDACJA
GENERAŁ
ELŻBIETY ZAWACKIEJ
AK

H. Klu' 91

T 557/WSK

AK
Ww

Gwarda - Kłaska ^{Wanda} "Wanda"

ur. 1926. San, W Odwiecie od 1943.

Kurs sanitarny. Na kol. Staszica
zajmowała się rannymi, oraz przewoziła
rannych do Szpitala Dz. Jezus
Wydosta z cyw. ludności kol. Staszica
Wydosta do Przeworskich i Magdeburga
Mekka z koleżankami z obozu, powróciła do kraju
jako inwalidka woj. Odzn. Krzyżem Oświęcim.
Szkoła średnia z zaw. marynistka

Mt.
07

ul. Sułowska - Dmochowska - II Bat. Set. Odwet
W-wa 1993. s. 251 Foto

Firma Handlowo - Usługowa
„DIADA”
86-200 Chelmno-Grubno
Tel. 86 - 28 - 48